

pri tej pogodbi ni popolnoma odnehala, kakor krivo pišejo nekateri listi. Ko bi pa zboroval državni zbor, bi se nagodba rešila ugodneje, a nemški poslanci so prepredili vsako zborovanje; zato se je nagodba rešila po § 14. Nadalje omenja predrznih zahtev štajarskih Nemcev, vsled katerih, če bi se uresničile, bi morali slovenski štajarci polagoma popolnoma izginiti; govori tudi o velikih krivicah, ki se nam godé od strani deželnega zbora, ki nas Slovence noče poznati. Ko omenja vrli poslanec, da se mu je posrečilo davek na vinogradih znižati na 40%, donela mu je nasproti občna pohvala. Govorec še v drugih krivicah, ki jih moramo trpeti od deželnega zbora, odbora, sploh od deželne vlade v Gradcu, vsklikne poslanec: torej proč od Gradca! To bi ti moral slišati, kako je zagromelo po dvorani: »da, proč od Gradca!« Poslanec je žel občno pohvalo, zborovalci so mu izrekli vsestransko zaupanje. Sklenili ste se enoglasno resoluciji: proč od Gradca in o regulaciji Pesnice. Kako skrbna je za nas nemška vlada, kaže že to, da že od l. 1803. namerava regulirati Pesnico. Došlo nam je tudi več pozdravov, med temi so n. pr. iz Radenc, kjer je bilo zborovanje o kmečki zadrugi; jako milo nas je pozdravil v posebnem pismu neki kmečki mladenič iz Kozjega, ki je ud tamošnjega polit. društva, med tem ko se nas društvo ni spomnilo. Nad vse navdušen in prisrčen pa je bil pozdrav, katerega nam je poslal g. F. Gomilšak, tajnik kat. jareninskega političnega društva in ki sklepa z besedami:

Zivi torej novo društvo,
naša zveza naj živi!
Naj Slovence vse obmejne
k delu novemu vzbudi!

Da, vzbudili smo se k novemu delu in trdno sklenili postati delavni udje novega društva. Predno smo se razšli, spomnil nas je predsednik duhovskega in deželskega našega Očeta — papeža in cesarja, katerima so zadelni mogočni »živio«-klici.

Iz Marnberga. (Kako se tukaj omejujejo naše pravice!) Za nedeljo 2. julija skliče g. Brus političen ljudski shod, h kateremu sta prišla iz Gradca dva nemška govornika in eden slovenski iz Celja. Ljudstva je tudi prišlo lepo število. Ob treh se bi imelo zborovanje pričeti, pa komaj pol drugo uro poprej dobi sklicatelj po občinskem slugu prepoved od g. Zoffa.

Vzrok, zakaj se je shod prepovedal, je bil ta, da je bojda c. kr. okrajno glavarstvo dobilo naznanilo shoda še le dne 30. junija ob 10. uri. Vloga na glavarstvo je namreč šla iz Marnberga že dne 28. junija in sicer v rekomandovanem (priporočenem) pismu. Navadna pisma še ne potrebujejo iz Marnberga v Slovegradec enega dneva, ker je zelo ugodna in nagla poštna zveza. Iz tega je tedaj razvidno, da pri gospodu Zoffu ali pri pošti ni vse v redu, kadar prihajajo naznanila za shode.

Pa to bi še naj bilo. Stvar se je še pozneje bolj razjasnila. Ko namreč sklicatelj še le ob pol dveh dobi prepoved za javen političen shod, povabi svoje znanee in prijatelje, da bi se v smislu § 2. druž. zbor. zakona v zaupnem shodu nekoliko pogovarjali, in izroči povabljenim na ime glasoče vabilne listke. Pa čujte in strmite! Orožniki pokličejo ob treh sklicatelja in rečejo, ako povabljenec ne zapustijo zasebnega stanovanja gosp. Klubučarja v prvem nadstropju, bodo sklicatelja zaprli in krémo, ki je spodaj, tudi dali zapreti. Sklicatelj naznani to povabljenim zbranim gostom. Takoj gre večja deputacija k orožniškemu vodju, med njimi dr. Schöppel, državni poslanec Kurz in dr. Karlovšek in večkrat povdarjajo, da imajo pravico se v zaupnem shodu pogovoriti. Orožniki pa pravijo, da imajo od zgoraj povelje, ako povabljeni dvorane ne zapustijo, da jih z orožjem prisilijo.

Povabljeni se udajo, in gredo v gostilniške prostore g. Klubučarja.

Na to se je napravil zapisnik o teh dogodkih in državni poslanec g. Kurz in dr. Schöppel pojmeta naravnost k ces. namestniku, da mu stvar pojasnita in razložita zatiranje tukajšnjega prebivalstva.

V krémi napije g. dr. Karlovšek s čašo piva v roki marnberskim Slovincem in izraža večkratni živio našemu priljubljenemu cesarju. Pa takoj stopi pred gosp. doktorja orožnik in pravi, da ne sme nič govoriti. Dr. Karlovšek se predstavi, zahteva tudi ime od orožnika in mu naznani, da ga bo tožil radi razžaljenja časti. Zakaj bi se v Marnbergu ne smela zdravilna napiti niti preljubljenemu našemu vladarju?

Kadar se pa »Wacht am Rhein« po trgu prepeva, takrat pa se nihče ne gane. Le pravega domoljubja bi Slovenec ne smel kazati! Le počasi, bomo že našli pravico! Zatirati se nikakor ne damo!

Iz Brežic. (Volitve v okrajni zastop.) Za stalno sem pričakoval, da Vam pošlje Vaš najnovejši dopisnik, baron Moškon, natančneje poročilo o naših volitvah v okrajni zastop; a zastoj sem preobračal list, ni ga bilo. Primoran sem toraj jaz prijeti za svoje skrhanu pero. — Za našo zmago je bilo odločilno veleposestvo. Glasovalo je 10 nasprotnikov in 11 naših, kajti mesto in kmečke občine volijo enako število zastopnikov (12). Treba je bilo mnogo truda, mnogo požrtvovalnosti. Ne bom našteval imena tistih, ki so si stekli največ zaslug; to pa moram reči; vsi se oziramo s hvaležnostjo vanje, kot prvoboritelje našega okraja za slovensko stvar. To so možje, katerim so geslo Slomškove besede: za narod malo govoriti a mnogo storiti. Slava jim!

Tudi nasprotniki niso mirovali. Posebno gibčen je bil baron Moškon. Ko je videl, da je ves trud zaman, ponudil je Slovincem kompromis (pogodbo), opirajoč se na jako tehten razlog. Utegnila bi se, rekel je, kteremu Slovincu v zadnjem trenutku vlti kri iz nosa, in ne mogel bi k volitvi. Res nevarno, a zopet čudno; se li nasprotnikom to ne bi bilo moglo pripetiti. Gospod baron mora res misliti, da oni, ali nimajo več krvi, ali ne nosov, ali pa, da imajo v glavah kako snov, ki zabranjuje, da kri po njih ne more krožiti. Ko je bila volitev dovršena, se je baron Moškon vračal ves potrj na svoj dom, po poti pa jemal slovo, ne od fantov in dekličev, kakor pravi narodna pesem, temveč od cestinarjev. Kdo je pri tem več solz prelil, to še ni dokazano. Baron Moškon je, da še to omenim, jako muzikaličen; zna namreč neznansko lepo žvižgati. Po zadnjih volitvah pravijo, da »fiučka« celo druge »viže«. Ako bi to ne bilo res, pa naj pošlje v prihodnjo številko popravek.

Kje je državni pravdnik? Marburgerca št. 53, imenuje na drugi strani katoliško cerkev »en gros-Weltverdummungsgeschäft.« Kadar mi potipljemo malce prijatelja Pistorja, naenkrat položi državni pravdnik svojo roko na naš tilnik, a kadar nemški list psuje katoliško cerkev, kje pa ostane takrat državni pravdnik?

(Nov most) čez Voglajno na okrajni cesti iz Celja v Teharje je postavil celjski okrajni zastop za 8500 gld. ter ga v tork izročil prometu. Most je železen s tlakom od betona.

(V Mozirju) prične s 1. avgustom poslovati ekspozitura celjskega okrajnega glavarstva. Prostori za urad in za komisarja so najeti v posojilnici.

Gospodarske stvari.

Grozdni sukač ali kiseljak.

(Dalje.)

Za poškopljenje enega oralna vinograda potrebuje se 2 do 3 dni. Mora se pa poudarjati, da se mora rabiti le mrčesni prašek prve vrste, ako hočemo doseči primerni uspeh.

En kilogram praška stane pri »črnem psu« na Dunaju, I. Hoher Markt, 3 gld. 40 kr. Pri kupovanju na veliko in neposredno od dalnacijskih tvrdk stane kilogr. okoli 1 gl. 70 kr., — zanesljive tvrdke so: E. Godnik v Zadru, Inchiostri Vincenzo e Figli, ter Bilic, oba v Šibeniku, in Fratelli Bonacci v Milna-Brazza.

Dufourjevo sredstvo pripravlja koncentrirano tudi tvrdka Vaniczek in Löcker, Dunaj, III/1 Linke Bahnhofgasse 5.

To sredstvo ima izvrsten učinek in se sme zatoraj posebno priporočati! — En liter »črnega strupa« stane 40 novč. in se računi na 10 litrov vode. En hektoliter (100 litrov) stane 35 gld. Tudi »društvo v bran avstrijskega vinarstva« na Dunaju, I., Herrengasse 13, posreduje nakup tega črnega strupa.

Priporočuje se, da si naroče društva večje množine tega sredstva ter ga razdele svojim udom za lastno ceno. Isto postopanje priporoča se za nakup mila in mrčesnega praška iz večjih tovarn. En kilogr. mazljivega mila stane pri prodaji na malo 22 do 24 kr. (Tvrdka Ueblein und Söhne, Dunaj II., Dresdenerstrasse); [pri prodaji na veliko, ceneje].

Z imenovano tekočino poškopri se grozdije; v to rabijo se navadne peronosporne škropilnice, katerim se navadni prašilec odvzame, ter nadomesti z drugim pripravnim brizgalom (tako, da škropilnica nareja le en sam curek). — Tisk škropilnice mora biti močen, da predere (razdere in raztrga) sukačeve zapredke, ter da tekočina pride gosenicam do živega in jih pokonča.

Posebno močen tisk ima peronosporna škropilnica, katero je ustrojil v novešem času Jožef Wyhan, Dunaj, II. Taborstrasse 76, in katera se zategadelj zelo priporoča; cena 12 gld. z bakreno brento.

Navadne Austrija- in Vermorelove škropilnice so za ta namen manje sposobne in je bil vspeh z njimi manjši.

Zelo prikladen je v novešem času v rabo došli aparat »gosenična škropilka,« ki se da lahko namestiti na vsaki peronosporni škropilnici. Ta priprava je podobna navadnemu pršilcu, ter omogoči, da se vbrizgajo v vsako zapredo brez gubitka materijala le male množine tekočine. Aparat s cevko vred stane 1 gl. 60 kr., ter se dobi pri F. Nechville, Dunaj, Ziegelofengasse V/1.

Ob enem s škropljenjem mora se grozdije preiskovati glede gosenic, ker vendar vselej ostane nekaj črvičkov, katerih tekočina ni dosegla. Pri nekotiki vaji spozna se takoj, kje se v cvetu zadržava škodljivec, ker je na dotičnem mestu zapredenih več cvetov in so ti dobili navadno že črno-zelena barvo. Pri močnem nastopanju mrčesa priporoča se dvakrat škropiti, ker je razvijanje gosenic nejezdno.

Nekatere sorte napada škodljivec huje kakor druge; zavetne lege trpe po njem več, nego odprte, vetrovne. Računi se, da se s tekočino usmrti 70 do 80 odstotkov črvov (gosenic).

Tako imenovana Nesslerjeva raztopnina (60 gramov mazljivega mila, 50 gramov pátoka, 60 gramov tobačnega izvlečka in 200 gramov spirita na liter) je draga in težavna glede priprave in rabe. Učinek s tem sredstvom ni bil boljši, kakor s Dufourjevim.

Uspeh s tako imenovano Martinijevo »topino« (1 kgr. ugašenega apna, 1 kgr. rubina t. j. $\frac{1}{2}$ lesnega katrana, $\frac{1}{2}$ natronovega luga), 1 kg. modre galice na 100 litrov vode) ni bil dovoljen.

J. Dufour v Lozani priporoča v novešem času 3 kg. mazljivega mila in 2 litra terpentinovca na 100 litrov vode. Dosedanje skušnje s tem sredstvom so prav dobre. Vendar naj se rabi z opreznostjo in samo za poskušnjo. Najprej se raztopi milo, potem se pri močnem mešanju prida terpentinovec. Poedine snovi smejo se pridati le natančno v navedenih množinah. Tekočina mora se vedno potresati, da ostanejo snovi dobro in enakomerno zmešane. (Konec prih.)